

**17. květen 2007 – slavný den v historii
Ruské pravoslavné církve**

*„A budeť vám den ten na památku, a slaviti jej budete slavný Hospodinu po rodech svých;
právem věčným slaviti jej budete.“ (Ex 12,14)*

17. května 2007, v den svátku Nanebevstoupení Páně, se v moskevském chrámu Krista Spasitele uskutečnilo slavnostní stvrzení aktu o kanonické jednotě Ruské pravoslavné církve moskevského patriarchátu (MP) a Ruské pravoslavné církve v zahraničí (RPCZ). Slavnosti se kromě jiných účastnil též prezident Ruské federace Vladimir Putin a další političtí představitelé.

Před bohoslužbou přistoupili zástupci obou stran za zpěvu troparů a zvláště pro ten den sestavené modlitbě, kterou pronesl Jeho svatost patriarcha Alexij II., k podpisu slavnostního aktu na ambonu před oltářem chrámu. Poté již následovala slavnostní svatá liturgie, ve které přijali účast členové posvátných synodů, kněží a mnoho duchovních z obou znovu sjednocených částí Ruské pravoslavné církve.

V následujících dnech byly slouženy společné slavnostní bohoslužby. Dne 19. května byl v Butovu (Butovo – místo masových poprav věřících v době bolševického teroru) slavnostně vysvěcen nový chrám Světlého Kristova Vzkříšení a svatých nových mučedníků a vyznavačů ruských s kaplí světitele Jana Šanghajského a odsloužena svatá liturgie. 20. května byla sloužena svatá liturgie v Uspenském chrámu (Zesnutí Panny Marie) v moskevském Kremlu. Poté delegace navštívila kursko – rylskou eparchii, kde se nachází monastýr Kursko – Korennaja poustevna. Z tohoto monastýru pochází divotvorná ikona přesvaté Bohorodice Kursko – Korennaja, která provázela pohnuté osudy Ruské pravoslavné církve v zahraničí a byla jejím věřícím vždy velkou zastánkyní a ochránkyní. V dalších dnech zástupci obou stran společně navštívili kazaňskou a tatarstánskou eparchii Ruské pravoslavné církve. 23. května přijela delegace RPCZ na oficiální návštěvu Ukrajiny. Druhý den po příjezdu, v den svátku svatých věrozvěstů Cyrila a Metoděje, sloužili duchovní spolu s věřícími svatou liturgii v Kyjevo-pečerské lavře a na svátek svaté Padesátnice byla sloužena společná slavnostní svatá liturgie v Uspensko–Počájevské lavře. První oficiální návštěva byla završena dne 30. května.

O celém slavnostním aktu o kanonickém obecenství Ruské pravoslavné církve moskevského patriarchátu a Ruské pravoslavné církve v zahraničí a cesty k němu byl natočen i dokumentární film s názvem „Květen 2007“.

Na závěr této zprávy, z níž se raduje celý pravoslavný svět, si připomeňme slova velkého světce 20. století, světitele Jana Šanghajského: *„Ruská zahraniční církev se duchovně neodděluje od strádající Matky. Povznáší za ni modlitby, ochraňuje její duchovní a hmotné bohatství a v určité době se s ní znovu sjednotí, až zmizí příčiny, které obě strany rozdělily...“*

*podle internetových zdrojů (www.patriarcha.ru, www.mospat.ru,
http://orthodox.org.ua/uk/node/ a www.russianorthodoxchurch.ws)
připravil o. d. Marek Malík*

Good shepherd, Nr. 31, page: ABOUT THE MEANING OF THE RUSSIAN CHURCH FOR THE CONTEMPORARY WORLD AND ABOUT OTHER THINGS...

O významu ruské pravoslavné církve pro dnešní svět a dalších věcech (z rozhovoru s otcem Andrewem Phillipsem)

Co pro vás znamená Ruská (pravoslavná) církev a ruská kultura?

Pro mne osobně má Ruská církev význam dvojí: je mým duchovním domovem a současně i dnešním centrem světového pravoslaví, ačkoli duchovní centrum pravoslaví je přirozeně ve Svaté Zemi – v Jeruzalémě. Ruská církev je mnohonárodnostní a mnohojazyčná. Jako největší místní (pravoslavná) církev má, dle mého názoru, největší odpovědnost – zachovat čistotu svatého pravoslaví a všude a všemožně ji podporovat. Koneckonců pouze Rus je nazývána „svatou Rusí“. Ruská církev je naší Matkou-Církví. Během studené války se bohužel ruská vláda snažila vytvořit takový dojem, že Církev není naší matkou, ale spíše macechou. Kdybych byl o dvacet let mladší, odešel bych do Ruska. Když mně bylo 20 let, nebylo to možné. Škoda! Všechno se ale děje podle Boží vůle.

Vše nejlepší v ruské kultuře je hluboce proniknuto pravoslavím. Čistý ruský jazyk v sobě nechává rozeznít duchovní melodičnost, kterou duše rozezná. Dokonce i v dílech necírkevních autorů, jakými byli např. Turgeněv a Rachmaninov, je to patrné.

Navštívil jste někdy Rusko a seznámil jste se s prostými věřícími? Všiml jste si nějakých zásadních názorových rozdílů mezi věřícími z Ruska, těmi, kteří emigrovali a kteří si zvolili pravoslaví (v dospělosti) navzdory svému okolí a výchově?

Rusko jsem navštívil dosud dvakrát, v sedmdesátých letech 20. stol. Bylo přirozeně obtížné setkávat se tehdy s lidmi, i přesto se mi to však podařilo. Bábušky se ruské vlády nikdy nebály. V Rusku jsem poznal věrnost a zbožnost věřících a duchovní odvahu mnoha běžných kněží.

Co se týče ruské emigrace, ta si samozřejmě pamatuje a vzpomíná na Rusko takové, jaké bylo v době, kdy ji tato emigrační vlna opouštěla. Tito lidé i dnes žijí spíše minulostí. Zažívají jakousi snovou nostalgii po všem, co jednou provždy přestalo existovat. Má to mnoho pozitivních, ale i negativních stránek. Hodnoty z minulosti byly ve své hloubce právě hodnotami Církve, ale my již nežijeme v minulosti, žijeme zde a nyní, a musíme proto brát v úvahu oba rozměry: minulost i budoucnost, už kvůli našim dětem a vnoučatům.

Mám-li se vyjádřit k volbě svatého Pravoslaví (což se dotýká i mne osobně), je třeba říci, že většina z nás, kteří jsme se vědomě rozhodli přijmout Pravoslaví, ať na Západě nebo v Rusku, jsme si vybrali Pravoslaví bez ohledu na svou národnost, okolí či vzdělání. A právě proto je snazší nalézt společné hodnoty s těmi, kteří se stali pravoslavnými v Rusku. Není tedy příliš překvapivé, že otec Serafim (Rous) je dnes populárním autorem i v Rusku - jako značná většina dnešních Rusů i on vědomě přijal pravoslaví.

Existují dle Vašeho názoru ještě stále nějaké podstatné rozdíly, které by měly bránit sjednocení obou částí ruské pravoslavné církve?

Rozdělení bylo dle mého názoru nevyhnutelné až do okamžiku kanonizace svatých novomučedníků a vyznavačů ruských, k níž došlo v Moskvě v roce 2000. Církevní proslavení svatých novomučedníků a vyznavačů Ruskou zahraniční církví před 25 lety (1980) bylo z duchovního pohledu smělým činem naší Církve. Avšak celý svět nás tehdy za tento počín

kritizoval, včetně mnoha zástupců dnešních místních pravoslavných církví. Od té doby se celkový směr ve světové, ale zejména ruské historii značně změnil. I dnes však existují lidé, kteří nechápou skutečný smysl aktu „oslavení“ ruských novomučedníků.

V roce 1988 jsem napsal ve svém článku „Kdo znovu buduje Rusko“, že skutečnou Paschou, kterou předpověděl svatý Serafim Sarovský, bude, když proslavení svatých novomučedníků, k němuž došlo v New Yorku (1980), bude jednou završeno i v Moskvě. To je přesně to, co se stalo v roce 2000. Od května 2000 proto my zde v zahraničí směřujeme k tomu, abychom, dříve či později, vešli do eucharistického společenství s Ruskou církví a začali pracovat opět společně. Jediný podstatný bod celé diskuze je „dříve či později“. Díky Bohu, že to nejsme my, ale naši církevní představení, kteří budou o těchto věcech rozhodovat na celocírkevním sněmu. My uposlechneme konciliární hlas Církve, ne pouze osobní názory některých uskupení na okraji Církve nebo některé radikální hlasy.

Nicméně, musím vysvětlit, že pokud je uvnitř naší Církve cítit stále ještě určitý odpor proti eucharistickému sjednocení obou jejích částí, je to proto, že naše Církev je pronásledovaná a my jsme museli žít (a často žijeme) v určitém smyslu v katakombách. Zdrojem tohoto pronásledování byla právě Moskva. Samozřejmě, nikoli Moskva dnešních dní, ale sovětská Moskva v minulosti. Revoluce (1917) nevedla pouze k hromadnému pronásledování v Rusku, ale způsobila rovněž jurisdikční chaos mezi ruskou emigrací. Přišel čas, aby všechny uzly způsobené tímto chaosem byly náležitě rozvázány...

Víte, ono existuje jedno anglické přísloví: „Je lépe zapálit svíci než proklínat tmu.“ Osobně jsem se tak vždy snažil jednat – zažehnout co možná nejvíce svíci, neboť zde kolem nás je stále ještě velmi mnoho tmy. A také proto považuji současnou západní Evropu za „severní Saharu“, neboť my všichni žijeme v duchovním smyslu na poušti. Naše skromné chrámy (zahraniční církve) jsou spolu s pravoslavnou vírou často jedinými oázami v této rozlehlé poušti a temnotě Západu. Nyní, na rozdíl od ateistické unie Sovětského svazu (Soviet Union) se objevila ateistická unie evropská (European Union). Neděláme si o tom žádné iluze. Buď se Západ vrátí ke svým duchovním kořenům prvního tisíciletí (tedy k pravoslavným kořenům), anebo se vytratí z tváře země.

Čím se mohou obě části Ruské církve navzájem obohacovat?

(...) Doba mučedníků je pryč, alespoň prozatím, nyní nadešel čas vyznavačství. Je nám dnes třeba společného svědectví sv. Jana Šanghajskeho a svatého Lukáše Simferopolského (Krymského), svatého Jonáše Mančurijského a svatého Sevastiána Karagandijského, matky igumenie Rufíny (z Charbinu), ctihodného starce Jana Krest'jankina a všech svatých a spravedlivých z obou dvou částí naší Církve. *Svatí nás sjednocují, lidé tohoto světa nás rozdělují.* Tváří v tvář hrozbám současného, postkřesťanského světa musíme my všichni pravoslavní křesťané stát společně jako odvážní duchovní bojovníci. To se stalo zjevným během války proti Srbsku, když Západ bombardoval naše srbské bratry. Ze všech místních církví je nám zejména Srbská pravoslavná církev obzvláště blízká. Vždy jsme spolu sloužili při bohoslužbách.

Jakou roli může hrát Rusko a její místní pravoslavná církev ve světě?

Společně, jen a pouze společně, jsme povoláni svědčit světu o Boží pravdě. Globalismus, jinými slovy, planetární sekularismus, ovládá současný svět. Pouze pravoslavná Církev, a obzvláště Ruská církev se svým zástupcem mnoha milionů svatých novomučedníků a vyznavačů, se může chopit výzvy globalismu. *Svatost všech věků a všech národů – to je skutečně pravoslavný globalismus.* Ruská církev může v této oblasti hrát zvláštní úlohu, neboť je do značné míry církví misionářskou. Obecně se dá říci, že na rozdíl od Ruské církve

hrají ostatní místní (pravoslavné) církve pouze velmi omezenou úlohu v misijní oblasti. Většina pravoslavných křesťanů na Západě je v jurisdikci Ruské pravoslavné církve...

podle rozhovoru ze dne 6. 5. 2006 (viz www.pravoslavie.ru)

převzal a redakčně upravil m. d.

Oficiální stránky farnosti sv. Felixe: <http://orthodoxengland.org.uk>

Good shepherd, Nr. 33, page: ABOUT FATHER ANDREW PHILLIPS AND HIS WAY TO ORTHODOXY...

Otec Andrew Phillips o své cestě k pravoslaví a o své farnosti

Narodil jsem se v běžné anglické rodině, jako nejmladší ze tří bratří. Prožil jsem šťastné dětství na venkově. Ve škole jsem se zajímal o anglickou historii a doma jsem se zájmem naslouchal tátovým příběhům z doby, kdy prožil až do roku 1945 pět let v armádě. Moji rodiče nepraktikovali žádné náboženství.

Když mně bylo 12 let, začal jsem uvažovat: Kdo stvořil všechnu tu krásu kolem mě? Odkud jsem přišel? Kam mířím? A proč existuji? Cítil jsem jakousi vzácnou nádheru a tajemnou přítomnost, dlící někde velmi blízko, za poli, stromy, oblaky... Právě tehdy jsem začal číst evangelium a z nějakého důvodu jsem se začal zajímat o ruštinu. Koupil jsem si tehdy ruské knížky a začal se sám učit rusky.

Když mi bylo 14 let, navštívil jsem několik protestantských a katolických chrámů, ale necítil jsem se v nich „jako doma“. Zjistil jsem, že existuje ještě jiná Církev, a to pravoslavná. Podařilo se mi jednu z nich navštívit, když mně bylo 16, a ihned jsem v tomto ruském pravoslavném chrámu našel onen pocit „domova“, který jsem dlouho nemohl najít. Měl jsem pocit, jako bych sem vždy patřil, jako bych byl vždy pravoslavným. V ten okamžik se mi moje budoucnost začala zdát jasnější a pochopil jsem, že i kdybych měl být jediným pravoslavným Angličanem na světě, že se tak má stát. Moji rodiče nakonec svolili, abych se stal pravoslavným a vstoupil do ruské pravoslavné církve, když jsem dosáhl 18 let.

Po absolvování univerzitních studií jsem pracoval nějaký čas v Řecku, kde jsem podnikl poutní cestu na Sv. horu Athos. Poté, co jsem dokončil teologická studia v Institutu sv. Sergije v Paříži, byl jsem v roce 1985 vysvěcen na diákona, a v roce 1991 rukopoložen blahé paměti zesnulým arcibiskupem ženevským Antonijem na kněze. Sloužil jsem nějaký čas ve Francii a v Portugalsku a napsal několik knih o západních světcích prvního tisíciletí, kdy se Evropa ještě neoddělila od Pravoslaví. Nyní sloužím v Anglii, v malé pravoslavné farnosti zasvěcené sv. Janu Šanghajskému. Jde o malé městečko Felixstowe na východě Anglie. Nyní už běžně sloužíme bohoslužby svaté Paschy ve třech jazycích: církevněslovansky, rumunsky a anglicky. Vydáváme anglický časopis „Pravoslavná Anglie“ (Orthodox England) a vedeme internetové stránky: www.orthodoxengland.org.uk.

Podařilo se mi složit služby k dávným místním světcům a rovněž ke všem světcům, kteří „zazářili na Ostrovech“. Obzvláště ctíme památku sv. Felixe (7. stol.) a jeho duchovní dcery sv. Andrey. V chrámu máme mnoho zajímavých a ctěných ikon a rovněž částečky ostatků sv. Augustina z Canterbury, sv. Cuthberta z Lindisfarne a ctihodného Bědy. Všechny liturgické knihy máme v anglických překladech; anglický bohoslužebný jazyk má svou krásu, používáme jazyk 17. stol., jazyk Shakespeara. Podobně jako mnozí další kněží musím i já

vedle své kněžské služby pracovat v civilním zaměstnání. Moje mátuška vyrostla spolu s ruskými emigranty v Paříži. Máme šest dětí a všechny přísluhují v oltáři nebo zpívají ve sboru. Rodiče mátušky žijí spolu s námi.

P.S. Otec Andrew Phillips dlouhodobě píše a přednáší o významu sjednocení obou částí ruské církve, obzvláště poté, co došlo ke kanonizaci svatých novomučedníků oběma stranami. Aktivně se účastnil rozhodujících jednání sněmu ruské zahraniční církve z loňského roku, jakož i historických okamžiků spojených s podpisem Aktu o kanonické jednotě v Moskvě v květnu t. r.

podle www.pravoslavie.ru a dalších zdrojů připravil m.d.